Byrådsavdeling for byutvikling

Oslo

Byantikvaren
Postboks 2094
0505 OSLO

Deres ref.:	Vår ref. (saksnr.):	Saksbeh.:	Dato:
	24/6006 - 1	Monica Sollie, 911 28 919	06.02.2025

Tildelingsbrev for 2025 for Byantikvaren

Innhold

1. Innledning 2
2. Fellesføring for 2025 2
3. Føringer for sektor(er)/virksomhet 3
   3.1. Føringer for to eller flere sektorer 3
   3.2. Føringer for sektoren 4
   3.3. Føringer for virksomheten 8
4. Årsbudsjett 2025 – bystyrets vedtak 12
   4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall 12
   4.2 Tiltak i klimabudsjett 2025 12
   4.3 Tallbudsjettet 13
   4.3 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter 14
5. Styringsdialog og resultatoppfølging 14
   5.3. Styringsdialog og møteplan 14
   5.4. Rapportering og resultatoppfølging 14

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling

Besøksadresse:
Rådhuset
Postadresse:
Rådhuset, 0037 OSLO

Telefon: 21 80 21 80
postmottak@byr.oslo.kommune.no
Org. Nr.: 974770482
oslo.kommune.no

1. Innledning

Tildelingsbrevet er, sammen med vedtatt budsjett, årsberetning og Instruks for virksomhetsstyring, de sentrale styringsdokumentene mellom byrådsavdeling og underliggende virksomhet. I tildelingsbrevet formidles bystyrets budsjettvedtak, det tydeliggjøres forventninger og det gis eventuelle oppdrag knyttet til gjennomføring av budsjettet.

Byrådet har i kommunens planstrategi 2024-2027 identifisert seks sammensatte samfunnsfloker som det krever en helhetlig og tversektoriell tilnærming fra ulike deler av samfunnet for å møte.

Bystyret har sluttet seg til 5 nye kommunemål som gir retning for kommunens arbeid:

- Mål 1 Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv
- Mål 2 Oslo er grønn og levende
- Mål 3 Oslo er nyskapende og attraktiv
- Mål 4 Oslo er åpen, inkluderende og trygg
- Mål 5 Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

Byrådet forventer at alle kommunens virksomheter jobber sammen for å nå våre felles mål, da ulike deler av kommunen sitter på ulike deler av løsningen.

I Sak 1 er de viktigste tiltakene i de ulike virksomhetene for å nå målene vist. I tillegg til å gjennomføre tiltak i egen sektor er det en forventning om at man framover styrker samarbeidet på tvers i kommunen. Alle kommunens virksomheter oppfordres til å skape og bidra i arenaer på tvers av kommunen for å sammen løse de store utfordringene byen står i og nå våre fem felles kommunemål. I samarbeidet involveres også byrådsavdelingsnivå, når det er hensiktsmessig.

Ansvaret for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos etatsdirektør.

2. Fellesføring for 2025

Effektiv bruk av ressurser på alle områder
Med bakgrunn i dagens krevende økonomiske situasjon og samfunnsflokene som er identifisert som de største utfordringene kommunen står overfor, har byrådet igangsatt et effektiviseringsprogram. Formålet er å omstille og utvikle kommunen, og skape økt økonomisk handlingsrom for å kunne yte gode tjenester på prioriterte områder. Programmet vil pågå gjennom hele 2025 og trolig i hele økonomiplanperioden, og vil være tett knyttet til budsjettarbeidet. Arbeidet med programmet skal ses i sammenheng med andre sentrale effektiviseringstiltak, for eksempel bydelsprosjektet, og lokale tiltak og prosesser. Samlet krever dette betydelig oppmerksomhet og en samtidighet i ressursinnsats fra hele kommuneorganisasjonen.

Byrådet forventer at alle virksomheter bidrar aktivt til gjennomføringen av effektiviseringsprogrammet. Det legges videre til grunn at virksomhetene har vurdert om eksisterende tiltak, tjenester, arbeidsform, virkemidler eller rammebetingelser mv. bør justeres,

utvikles eller eventuelt avvikles, jf. fellesføring for 2024. I 2025 skal igangsatte effektiviseringsinitiativ følges opp og suppleres med ytterligere utredninger og analyser som omsettes i nye initiativ. Det er i arbeidet viktig å se på synergier på tvers av virksomheter og sektorer.

Innsparinger i administrasjon skal prioriteres når vedtatte og planlagte kutt gjennomføres. Tillitsvalgte og vernetjenesten må involveres i henhold til lov og avtaleverk. Åpenhet og tidlig informasjon i prosesser skal vektlegges.

Virksomhetene må finne rom til å prioritere effektiviseringsarbeidet, og må ha dialog med respektive byrådsavdelinger for eventuell nedprioritering av annet arbeid.

Status i effektiviseringsarbeidet skal tas opp i styringsdialogen gjennom året

3. Føringer for sektor(er)/virksomhet

3.1. Føringer for to eller flere sektorer

Bidra til raskere plan- og byggesaksbehandling
Byrådsavdelingen viser til at byrådet har som mål å redusere saksbehandlingstiden for plan- og byggesaker, og da særlig plansaker. Virksomhetene bes bidra til å redusere tiden som går med til detaljregulering enten det er som forslagsstiller og/eller som faglig høringsinstans.

Byrådsavdelingen forventer videre at aktuell virksomhet som forslagsstiller forholder seg til de overordnede rammene som fremkommer av bystyrets vedtatte overordnede arealplaner og statlige og kommunale føringer.

I tilfeller hvor virksomhetene vurderer det nødvendig med avvik, må dette synliggjøres i materialet, slik at bystyret blir gjort kjent med avviket.

Samhandling og koordinering
Byrådsavdelingen viser til pågående arbeid mellom byutviklingssektoren og miljø- og samferdselsessektoren for bedre samhandling og koordinering av planprosesser og prioritering av gjennomføring av byutvikling.

Vi ber Plan- og bygningsetaten (PBE), Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) i samarbeid med Bymiljøetaten (BYM) og Vann- og avløpsetaten (VAV) om å fortsette utviklingen av samhandling og koordinering mellom sektorer. Vi ber videre om at PBE, EBY, BYM og VAV fortsette å samkjøre budsjettforslag for å ivareta dette mellom de nevnte etatene. Vi viser også til etatenes pågående Tverretatlige samarbeidsprosjekt for overordnede planer.

Naturfare og overvann
Byrådsavdelingen viser til økt behov for oppmerksomhet på håndtering av overvann og behov for kompetanse og ansvarsavklaring tilknyttet forebygging av naturskade.

Byrådsavdelingen viser til følgende bystyrevedtak;

- Strategi for overvannshåndtering i Oslo 2013-2030, sak 25/14
- Klimatilpasningsstrategí for Oslo kommune 2014-2030, sak 85/15
- Handlingsplan for overvannshåndtering i Oslo, sak 291/19

Kommunale eiendomsforvaltere forutsettes å bygge kompetanse i håndtering av overvann og naturfare selv, eller i samarbeid med andre kommunale virksomheter.

Byrådsavdelingen viser til brev til virksomheten fra Byrådsavdeling for byutvikling av 15.09.23 «Kompetanse på naturfare - ansvar og forventninger.» og opprettelse av tverretatlig ressursgruppe – Naturfarer, jf. brev av 06.09.2023.

Arbeid med regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus
Oslo og Akershus fylkeskommune skal samarbeide om felles regional plan for areal og mobilitet, jf. planstrategi for Oslo vedtatt i bystyret 19.06.2024. Arbeidet vil pågå i 2025, og byrådsavdelingen ber etatene bidra inn i dette arbeidet.

Sikringsutvalget
I 2023 etablerte Oslo kommune et permanent, tverrfaglig utvalg for å styrke sikringsarbeidet i byrommet og heve kompetansen på området internt. Sikringsutvalget, som ledes av Beredskapsetaten, fungerer som et rådgivende organ uten beslutningsmyndighet, og skal fremme helhetlig sikring og samarbeid på tvers av kommunale enheter. For å støtte utvalgets arbeid, forventes etaten å bistå inn i arbeidet med en fast representant.

Avtaler med arbeidstreningsbedrifter
Oslo kommune kan kjøpe varer og tjenester fra arbeidstreningsbedrifter som tilbyr tilrettelagt arbeid. Kjøp av varer og tjenester fra bedrifter som tilbyr tilrettelagt arbeid, jf. anskaffelsesforskriften § 8-8, § 16-9 eller § 30-3 gir adgang til bruk av reserverte kontrakter hvor konkurransen reserveres for virksomheter med «funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer». Etaten bes rapportere på bruken av reserverte kontrakter i årsberetningen.

3.2. Føringer for sektoren

Kommuneplanen
Byrådet avga 09.01.2025 «Sammen skaper vi verdens beste by. Kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi 2025» til behandling i bystyret. Planforslaget er utarbeidet i tråd med Planstrategi med planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt av bystyret 19. juni 2024. Virksomheten bes innenfor eget ansvarsområde innrette seg etter vedtakene.

Det pågår et større arbeid med ny kommuneplanens arealdel, arbeidet vil kreve ressurser, og virksomhetene forutsettes å delta aktivt i arbeidet. Det nye forslaget vil innebære så store endringer at byrådsavdelingen ber etatene ikke henvise til planforslaget som lå ute til offentlig ettersyn høsten 2023.

Flere gode boliger og nabolag
Byrådet vil få fortgang i bygging av flere boliger, åpne opp flere områder for utvikling samt tilrettelegge for «nærhetsbyer», med tjenestetilbud og mer bymessig utvikling rundt lokale

sentre. Byrådet vil at takten i boligbyggingen skal økes, og har et mål om at det skal reguleres minst 3 000 boliger i året. Byrådet vil sikre boligkvalitet og variasjon i boligtyper og størrelser i hele byen, inkludert studentboliger, tilrettelagte botilbud og aldersvennlige boliger.

Byrådet ønsker å sørge for ferdigstillelse og utarbeidelse av arealplaner som sikrer gode kvaliteter, og det skal tilrettelegges for at offentlig infrastruktur som veier, vann og avløp, skoler, barnehager, lekeplasser, idrettsanlegg, parker og andre sosiale og kulturelle tilbud etableres så tidlig som mulig ved utvikling av nye boligområder.

Det forventes at etatene samarbeider videre for å effektivisere og forbedre prosessene i områdeplanleggingen og synliggjøre økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger før beslutninger tas. Målsettingen er å sikre koordinert planlegging og gjennomføring og dermed tilrettelegge for økt bolig- og byutvikling.

Byrådsavdelingen vil i plan- og byggesaksbehandlingen prioritere følgende:

- Større boligprosjekter, herunder studentboliger
- Offentlig infrastruktur: Barnehage, sykehjem, skoler, omsorgsboliger, brannstasjoner, sykehus og større idrettsprosjekter
- Grønn mobilitet og styrking av grøntstruktur

Prioriteringen gjelder også for saker innenfor de andre etatenes ansvarsområde.

Flere studentboliger

Studentboliger er en viktig del av boligforsyningen bl.a. ved å frigi leieobjekter til andre brukere. Andelen studenter som har studentboliger i Oslo er lav sammenlignet med andre studiesteder. Byrådet vil satse på Oslo som en attraktiv studentby og jobbe for å legge til rette for flere studentboliger og studentenes behov i byplanleggingen. Både Studentsamskipnaden og private som bygger/transformerer eksisterende bygg til studentboliger vil kunne bidra til dette. Studentboliger vil som midlertidig bolig for beboeren, kunne etablere på steder hvor det ikke nødvendigvis kan etableres andre boliger. Det bes om at etatene tilrettelegger for å realisere studentboliger f.eks. ved veiledning, behandling av dispensasjoner og midlertidigheter. Saker som gjelder studentboliger, skal ha prioritert saksbehandling.

Hovinbyen

Sektoren skal være pådriver for og bidra til å utvikle Hovinbyen, og Plan- og bygningsetaten bes koordinere gjennomføring av tiltak i strategisk plan for Hovinbyen. Byådet vil også støtte ByLab Oslo med mål om å legge til rette for bedre samarbeid om byutvikling i Hovinbyen.

Oslo S

Byrådet ønsker å oppgradere området rundt Oslo S og Schweigaards gate, gjøre nedre del av Akerselva til en grønn elvepromenade og arbeide for å få revet mest mulig av Nylandsbrua. Etatene har bl.a. utarbeidet en tiltaksliste for offentlige byrom i Oslo S-området (TOR Oslo S) og bes videre bidra til å videreføre arbeid med å koordinere og videreutvikle Oslo S–området til et fremtidsrettet kollektivknutepunkt med et levende og trygt bymiljø. Plan- og bygningsetaten fortsetter arbeidet som sekretariat for plansamarbeidet Oslo S.

Mer byliv

Byrådets satsing på mer byliv er en målrettet og helhetlig innsats som skal vise fremtidsrettede løsninger for byen og innbyggerne. Satsingen fokuserer på planlegging og gjennomføring av fysiske tiltak som bidrar til mer byliv og natur i byen, i tillegg til etablering av ordninger som gjør det mer attraktivt for private å bidra i arbeidet med å skape en levende by.

Etatene bes bidra aktivt i tilrettelegging og gjennomføring og se etatens ordinære virkemidler i sammenheng med satsingen.

Videreutvikling av fjordbyen og ivaretakelse av Oslofjorden
Byrådet vil ta vare på og styrke naturmangfoldet og artene som lever i fjorden og på øyene. Byrådet vil knytte fjorden tettere sammen med byen og legge til rette for mer bruk og ulik maritim aktivitet og forlengelse av havnepromenaden. Etatene bes bidra til videreutvikling av fjordbyen, ivaretakelse av Oslofjorden og følge opp tiltak i strandsonen.

Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord angir flere tiltak som må håndteres i sektoren. Etatene bes følge opp relevante tiltak i planen med sikte på å styrke det marinbiologiske mangfoldet, redusere miljøforurensing og sikre allmenhetens tilgang til fjorden.

Etatene skal bidra til å fullføre Fjordbyen gjennom overordnet planlegging av de gjenstående delene av Fjordbyen, bidra til samlet utenriksfergeterminal og forsere utviklingen av Filipstad.

Arkitekturpolitikk og arkitekturveileder for Oslo
Oslos stedsidentitet skapes over tid. Byrådet vil at det i nye transformasjonsområder skapes en positiv stedsidentitet Etatene bes bidra i arbeidet med en ny arkitekturveileder som skal utarbeides av Plan- og bygningsetaten og vedtas av bystyret. Veilederen skal gi klar veiledning for arkitektonisk kvalitet og bidra til å styrke trivsel og følelse av tilhørighet og identitet, og bidra til en robust arkitektur som kan tilpasse seg byens skiftende behov.

Kulturmiljøstrategi 2023-2034 Kulturmiljø i den grønne byen
Byrådet er opptatt av å ta vare på vår felles kulturarv. Aktiv bruk av kulturminnene er viktig, og byrådet vil utvikle og bevare unike og identitetsskapende kulturmiljøer og kulturminner. Byrådet vil at kommunen tar et tydeligere ansvar for bygg av kulturhistorisk verdi. Etatene bes bidra til oppfølging av kulturmiljøstrategien.

Områdesatsingene
Etatene skal aktivt bidra i arbeidet med områdesatsingene, gjennom å delta i tverrsektoriell planlegging og gjennomføring av tiltak og prosjekter i Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen.

Etatene skal understøtte innsatsen i de prioriterte lokalområdene med relevante virkemidler og ressurser fra ordinær virksomhet og eventuell annen innsats. Etatene bes gjøre seg kjent med mål, strategier og tiltak i delprogrammenes årlige handlingsplaner, slik at etatenes tiltak harmonerer med disse.

Økt satsning i levekårsutsatte områder.
Byrådsavdeling for byutvikling ønsker økt fokus på arbeidet med helhetlig byutvikling i levekårsutsatte områder. Med bakgrunn i denne prioriteringen er det etablert et

prosjektarbeid for byutvikling i levekårsutsatte områder i ytre by, der hensikten er å undersøke om det kan jobbes på andre måter innenfor byutviklingssektoren for å bedre svare på de utfordringer og behov som kjennetegner denne typen områder. Etatene bes bidra i arbeidet.

I områder med levekårsutfordringer vil kommunen legge ekstra vekt på tidlig involvering av bydeler og andre aktører med særskilt kunnskap om lokale forhold og behov. Byutvikling i levekårsutsatte områder skal bidra til å løfte områdene.

Håndtering av reduserte rammer

Det er innarbeidet rammekutt for økonomiplanperioden. Byrådsavdelingen ber om at lovpålagte oppgaver og politiske prioriterte ansvars- og arbeidsoppgaver skjermes i størst mulig grad.

Samhandling mellom ulike kommunale virksomheter

Tjenesteproduksjonen i sektorens etater er ofte ledd i en større kommunal verdikjede. Kommunen har meldt en rekke behov for sterk forsering av plan- og byggesaker, både for utbygging av teknisk- og sosial infrastruktur og til private formål – bolig mv. Dette krever god samhandling og kvalitet på saksbehandling fra og mellom ulike virksomheter og koordinering av ulike bidrag som underlag til saksproduksjon hos bl.a. Plan- og bygningsetaten.

Etatene skal bidra til at det oppnås bedre flyt, og at den samlede tiden som går med i detaljplanlegging går ned. Dette gjelder både i kommunens egne planer og bidrag i behandling av innsendte private og andre offentlige virksomheters planer.

Kommunale byggeprosjekter er tidvis komplekse prosjekter med mange mål og interessenter. Erfaring viser at prosesser med byggeprosjekter tar lang tid, preges av interessekonflikter og øker i kostnader. Synliggjøring og tydeliggjøring av aktørbilde, ulike roller, målkonflikter og interessekonflikter i en tidlig fase vurderes avgjørende for å få til gode beslutningsprosesser og resultater. Det må legges til rette for prosesser som sikrer at ulike behov blir avveid og vurdert på rett tidspunkt i planlegging og gjennomføring. Videre må flaskehalser i prosessene og årsakene til dem, identifiseres og håndteres for å sikre fremdrift.

Samhandling med næringsliv og innbyggere

Byrådet ønsker å spille på lag med næringslivet og innbyggerne i byen. Etatene bes fortsette innsats på innbygger- og brukerfokus, og at de som benytter tjenestene sikres valgfrihet og kvalitet. Byrådet vil gjøre kommunal saksbehandling av plansaker mer effektiv, digital og inkluderende, for å sikre raskere boligbygging, mer forutsigbarhet for utbygger og bedre medvirkning for innbyggerne. Etatene bes arbeide videre med kommunikasjon, dialog og utvikling av tjenestedesign/-tilbud for å oppnå dette.

Kommunikasjon

Kommunikasjon skal være et strategisk virkemiddel og en integrert del av beslutnings- og arbeidsprosesser. Byrådsavdelingen ber etatene jobbe målrettet og aktivt for åpenhet og medborgerskap.

Justering av rammebetingelser

Etatene forventes løpende, og i dialog med byrådsavdelingen, vurdere behov for å foreslå endringer i rammebetingelser som instrukser, fullmakter mv. med mål om å øke kvalitet og effektivitet innenfor etatenes ansvarsområder.

Stedbunden informasjon
Flere virksomheter i kommunen bruker kart i ulike tjenester som de utvikler, drifter og forvalter selv. Å tilby en felles plattform for stedbunden informasjon som er tilgjengeliggjort og koordinert for alle som bruker kart i kommunen, og hvor det kan utvikles tjenester på toppen, antas å kunne bedre tjenestetilbudet og være kostnadsbesparende. Konseptet er foreløpig gitt navnet OsloGIS og bygger på en samarbeids- og delingskultur som bidrar til bedre styring og innovasjon på tvers av etater. Gjennom deling unngås dobbel lagring og de mest oppdaterte dataene brukes, deles og videreformidles til enhver tid. Arbeidet bes videreført i 2025 og ledes av Plan- og bygningsetaten.

Organisasjonsutvikling – oppfølging av tilsyn og revisjoner
Byrådsavdelingen forutsetter at etatene har et system for oppfølging av tilsyn, internrevisjoner og kommunerevisjonens rapporter, herunder rapporter som retter seg mot virksomheten og andre rapporter som direkte eller indirekte er relevant for virksomheten. Det forventes at anbefalinger fra kommunerevisjonen vurderes og dette dokumenteres, og at oppfølging av revisjonene skjer på eget initiativ.

3.3. Føringer for virksomheten

Sektormålene følger av kommunemålene. De sektormålene som Byantikvaren skal bidra til er:

- **Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs**
- **Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt**
- **Oslo er nyskapende og attraktiv**
- **Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning**

Virksomhetens føringer knyttet til ovenstående sektormål er sortert inn under de 5 strategiske hovedmål i Kulturmiljøstrategien:

Mål 1: Vern av kulturmiljøer skal sikre Oslos egenart, videreføre og skape attraktive bymiljøer med særpreg
Oslo skal bevare sine historiske kvaliteter og sitt særpreg når byen utvikles for fremtiden. Kulturmiljøer og kulturminner har stor betydning for identitet og tilhørighet. Kulturmiljøer med elementer som gater, veier, plasser, bygninger, grøntanlegg og elveløp, samt forhistoriske spor representerer verdier og ikke-fornybare ressurser som er kilder til kunnskap, opplevelser og bruk. Oslo har en særpreget topografi med de grønne åsene, vassdragene, fjorden og Marka hvor verdifulle kulturmiljøer og enkeltbygg sammen med naturen bidrar til stedsidentitet og attraktive byområder.

Byrådet vil fremme en byutvikling som skaper gode nærmiljøer, gir livskvalitet og fremmer folkehelse. Byutviklingen skal sikre Oslos blågrønne omgivelser og byens historiske og bevaringsverdige kvaliteter. Byantikvaren vil ha en aktiv rolle i å sikre bærekraftig forvaltning av

disse, og være en aktiv pådriver for å legge til rette for utvikling uten at det går på bekostning av kulturminneverdier.

Oppfølgingstema i 2025:

- Fortsette arbeidet med strategi og forbedringsarbeid knyttet til Gul liste, som et verktøy for vern og prioritering av kulturminner og kulturmiljøer i Oslo.
- Følge opp rapporten for "Etterkrigstidens massebyggeri i Oslo (1950-1980)». Kulturminner og kulturmiljøer som er prioritert i rapporten skal gjennomgås for hensiktsmessig tilnærming til vern videre (struktur og/eller objektnivå) og for oppføring på Gul liste.
- Prioritere og følge opp viktige erkjente kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap samt vernehensynsområder fra den kommende kommuneplanens arealdel, i saksbehandling og gjennom bevaringsplaner.
- I forbindelse med etatens øvrige strategiarbeid skal arbeidet med revisjon av fredningsstrategien startes opp, med mål å sikre et godt utvalg av fremtidige fredningsobjekter i tråd med føringer fra Riksantikvaren. I 2025 skal etaten prioritere følgende fredningsprosesser: Akershus festnings forterreng, Vækerø politistasjon/Vækerøstuene, Mosseveien 203 og Tingstuveien 23 (Frida Hansens hjem på Bestum).
- Med bakgrunn i "Verneplan for Akergårdene" vil Byantikvaren varsle oppstart for bevaring av 3 prioriterte gårdsanlegg. Oslo har en rekke gårdsanlegg som gir identitet og historisk tilhørighet i et lokalmiljø, og verneplanen redegjør for byens prioriterte bevaringsverdige gårdsanlegg innenfor byggesonen.
- Følge opp og prioritere prosjektet for restaurering av klosteranlegget på Hovedøya.
- Følge opp og prioritere byggingen av Middelalderparken.
- Videreføre arbeidet med identifisering av verdifulle etterreformatoriske kulturlag og strategier for å sikre disse (gjennom fredning, plansaker og KPA)

Mål 2: Kulturmiljøer og kulturminner skal gjennom vern og utvikling bidra til at Oslo når viktige klima- og bærekraftsmål

Vi står overfor store klimautfordringer og ny utvikling må planlegges slik at vi kan møte et klima i endring. Naturområder og blågrønne strukturer som nettverket av elver, bekker, parker, grønne lunger, store trær og verdifull vegetasjon er også deler av historiske kulturmiljøer. Dette er elementer som er viktige for klimatilpasning ved overvannshåndtering og som korridorer for å sikre natur- og biologisk mangfold. I tillegg har disse kvalitetene stor verdi for befolkningen både visuelt og som steder for rekreasjon. Det er av stor betydning å ta vare på og videreutvikle disse som verdifulle elementer i byutviklingen.

I en bærekraftig og fremtidsrettet utvikling må også bruk, gjenbruk og transformasjon av bygningsmasse vurderes fremfor riving og nybygg. Byutviklingen må legge til rette for å bevare, ta i bruk, forvalte og utvikle kulturminner på nye måter slik at bruksverdiene økes eller fornyes. Det innebærer at bygninger må tilpasses nye forhold,

krav og funksjoner for å bidra til bedre ressursutnyttelse uten at kulturmiljøverdiene vesentlig reduseres.

Oppfølgingstema i 2025:

- Fortsette arbeidet med å utrede og kartlegge byens grønne kulturmiljøverdier. Byens kulturlandskap, historiske parker, grøntanlegg og alleer representerer høye kulturmiljøverdier med høy opplevelses- og bruksverdi. Sammenhengen mellom disse og betydningen de har i bylandskapet skal synliggjøres.
- Prioritere tverrsektorielt samarbeid hvor grønne verdier og kulturmiljøverdier møtes gjennom bylivsprosjekter, byøkologi, overvannshåndtering m.fl.
- Ferdigstille veileder for energieffektivisering av verneverdige bygg, i samarbeid med KLI og PBE
- Ferdigstille veileder for klimatilpasning av verneverdige bygg, i samarbeid med KLI, PBE, OBF

Mål 3: Kulturmiljøer og kulturminner i Oslo skal tas vare på og utvikles gjennom en kunnskapsrik og målrettet forvaltning

God kulturmiljøforvaltning handler om å ta vare på og bruke kulturmiljøer og kulturminner som viktige ressurser i byutviklingen. Gjennom å identifisere og synliggjøre kulturmiljøverdiene bidrar kulturmiljøforvaltningen til å løfte fram og vise disse verdienes aktualitet i samfunnet til enhver tid. Fordeling av årlige tilskuddsmidler til antikvarisk istandsetting, gir byens borgere hjelp og støtte til å forvalte eiendommene sine godt.

Det forventes at etaten har sterkt fokus på å overholde saksbehandlingsfrister for plan- og byggesaker i prosess og andre saker og henvendelser. Byrådsavdelingen ber etaten jobbe aktivt for å sette brukeren i sentrum i all saksbehandling. Brukerne, både profesjonelle og private, skal oppleve at etaten er tilgjengelig, tydelig og gir klare svar til brukerne både gjennom veiledning og saksbehandling. All skriftlig og muntlig kommunikasjon skal være tilpasset brukeren i tråd med kommunens vedtatte kommunikasjonsstrategi.

Oppfølgingstema for 2025:

- Videreutvikle publikumstjenestene og etablere effektiv informasjon og veiledning på internett.
- Følge opp “midlertidig forbud mot tiltak” og utarbeide bevaringsplaner for kulturminner og kulturmiljøer. Byantikvaren skal prioritere egenplanarbeid etter vedtak om midlertidig forbud mot tiltak (MFT) slik at kulturminner og kulturmiljøer sikres som attraktive lokale ressurser i byens mange områder.
- Videreføre samarbeidet med PBE om effektiv saksbehandling av MFT-porteføljen
- Strategisk arbeid for å sikre gode leveranser og målrettet bruk av ressurser
- Sørge for at et representativt utvalg av automatiske fredete kulturminner i fylkeskommunen sikres for ettertiden.
- Fordele tilskuddsmidler til fredete og verneverdige anlegg i privat eie.
- Fordele tilskuddsmidler til fartøyer i Oslo i samarbeid med Akershus, Østfold og Buskerud fylkeskommuner.

Mål 4: Kulturmiljøverdier skal synliggjøres og formidles som ressurser i byutviklingen i Oslo

Formidling av kunnskap og verdi om kulturmiljøer og kulturminner er viktig for at de skal bli godt bevart for fremtiden og få en større betydning som ressurser i byutviklingen. Forståelse og kunnskap er nødvendig for å finne det rette samspillet mellom bevaring og endring, vern og bruk.

I arbeidet med bevaring er det en viktig oppgave å formidle informasjon om riktig vedlikehold og rehabilitering til eiere og forvaltere av eldre bygg. Målet er å gi god forbrukerinformasjon om antikvariske materialer og metoder, samt gode grep når det gjøres oppgraderinger, både til dem som vil gjøre det selv og til dem som bestiller håndverktjenester.

Oppfølgingstema i 2025:

- Bidra til implementering og forankring av Kulturmiljøstrategien i Oslos etater og virksomheter
- Videreutvikle og oppdatere oversikter, kart, og databaser over kulturminner og kulturmiljøer i Oslo gjennom samarbeid med PBE og andre aktuelle etater/virksomheter, gjennom prosjektet OsloGIS.
- Oppdatere formidlingsstrategien og knytte denne tett opp mot pågående saker og prosjekter.

Mål 5: Gjennom medvirkning og samarbeid skal kulturmiljø i Oslo synliggjøres og sikres

Samarbeid mellom kommunen og ulike aktører som eiere og brukere, utbyggere, frivillige organisasjoner og næringsaktører er viktig for å finne gode veivalg og løsninger for fremtiden. Oslo har også en rekke engasjerte organisasjoner som arbeider for en positiv byutvikling i de historiske bydelene. Faglig samarbeid og utveksling med byggebransje- og fagmiljøer og kunnskapsmiljøer innen arkitektur, byutvikling og arkeologi er en viktig del av etatens arbeidsoppgaver.

I vern og bevaring av kulturminner og kulturlandskap er riktig skjøtsel av automatisk fredete kulturminner og nyere kulturminner en viktig oppgave som primært løses i samarbeid med eierne.

Oppfølgingstema i 2025:

- Ha jevnlig kontakt med ulike aktører, delta aktivt i arrangementer, og bidra til aktiviteter og samarbeid som viser og løfter frem kulturminneverdiene til byens brukere.
- Følge opp skjøtsel og tilrettelegging/ formidling av utvalgte arkeologiske kulturmiljø og bergkunst. Tilskuddsordningene i statsbudsjettet knyttet til Riksantikvarens bevaringsprogram videreføres i 2025, inntil nye bevaringsstrategier vil overta.
- Følge opp arbeidet med skjøtsel av Maridalen og Sørkedalen som viktige kulturlandskap.

4. Årsbudsjett 2025 – bystyrets vedtak

4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Kommunemål	Sektormål	Tiltak	Resultatindikator	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Fremme reguleringsplaner for å sikre bevaringsinteresser	Antall vedtatte reguleringsplaner der det er lagt ned midlertidig forbud mot tiltak	2
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt	Veileder for klimatilpasning av kulturminner	Utarbeide veileder for klimatilpasning av kulturminner	Ferdigstille veilederen
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Revidert fredningsstrategi	Revidere fredningsstrategien	Revidert fredningsstrategi ferdigstilt
		Strategi for Gul liste arbeid	Utarbeide strategi for Gult liste arbeid	Strategi ferdigstilt
5. Oslo er veldrevet og leverer innbygger-orienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Gi rask tilbakemelding til Plan- og bygningsetaten slik at lovbestemte frister kan overholdes	Antall saksbehandlingsdager for svar i saker som skal behandles av Plan- og bygningsetaten	30
		Saksbehandlerbetjent kundemottak	Antall timer saksbehandlerbetjent kundemottak hos Byantikvaren per uke	15

4.2 Tiltak i klimabudsjett 2025

Byrådsavdeling for byutvikling viser til Sak 1/2025 Klimabudsjett, tabeller over virkemidler for å redusere direkte og indirekte utslipp, virkemidler på energiområdet og virkemidler for å fremme klimatilpasning og naturlig karbonlagring. Det forutsettes at etaten gjør seg kjent med klimabudsjettet og bidrar til at kommunen når sine klimamål.

Byantikvaren har særskilt ansvarlig for følgende virkemidler med tilhørende indikator:

Klimatilpasning

	Virkemiddel	Ansvar	Indikator	Måltall
11	Utarbeide og ta i bruk en veileder for klimatilpasning av verneverdige bygg og anlegg, for ulike bygningstyper og områdeforutsetninger.	BYA*	Ferdigstille veileder	2025

Energi

9	Videreutvikle og formidle veileder for energieffektivisering av eldre og verneverdige bygg	BYA*	Ferdigstille veileder	2025

For øvrig viser byrådsavdelingen Klimabudsjettets tabeller. Der det ikke fremkommer indikatorer, er det lagt opp til en skriftlig rapportering. Etaten skal rapporterte på tiltak som er markert med rapporteringsansvar for etaten. For de tiltak der «alle» skal rapportere, bes etaten tilpasse rapporteringen etter aktualitet for etaten.

Det skal rapporteres på alle virkemidler i klimabudsjettet 1. kvartal, 2. tertial og årsberetning, jf. Rapporteringsrundskriv fra Byrådsavdeling for finans.

Etaten skal ellers følge opp tiltak som etaten har hovedansvar for i tiltakslistene for kommunens satsinger innen plast og marin forsøpling, Oslofjorden, bærekraftig og redusert forbruk, urbant landbruk og biologisk mangfold, som følger som vedlegg til Tilleggs-innstillingen til Sak 1/2025. Dette skal rapporteres på i forbindelse med årsberetningen.

4.3 Tallbudsjettet

Byantikvaren	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Driftsutgifter			
Lønn	35 834	36 407	37 681
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 219	5 117	4 729
Overføringsutgifter	8 900	2 037	2 096
Finansutgifter	556	0	0
Sum Driftsutgifter	**49 509**	**43 561**	**44 526**
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 579	-1 500	-1 500
Refusjoner	-1 451	-870	-906
Overføringsinntekter	-4 721	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 033	0	0
Sum Driftsinntekter	**-8 784**	**-2 370**	**-2 406**
Sum	**40 725**	**41 191**	**42 120**

Byrådsavdelingen viser til etatsleders plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

4.3 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Bystyret vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjett 2025 ingen verbalvedtak som direkte berører etaten.

Verbalvedtak som etaten forutsettes å være kjent med og bidra til oppfølging av:

HV6 Bedre trafikksituasjonen i Vindernkrysset
Bystyret ber byrådet komme tilbake til bystyret om bedring av trafikksituasjonen i Vinderenkrysset, både på kort og lang sikt.

Etaten skal ha rutiner som sikrer at byråds- og bystyrevedtak, inklusive flertallsmerknader og verbalvedtak, systematisk fanges opp og følges opp, ref. punkt 3.2.3 i Instruks for virksomhetsstyring.

5. Styringsdialog og resultatoppfølging

5.3. Styringsdialog og møteplan

Byrådsavdelingen fastsetter styringsdialogens form og innhold i samråd med virksomheten.

Temaer i etatsstyringsmøtene vil naturlig kunne være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Mål- og resultatstyring er ikke bare knyttet til tildelingsbrevet, men til helheten i virksomhetens portefølje. Dette bør derfor reflekteres i etatsstyringsmøtene, ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet.

I Instruks for virksomhetsstyring er det nevnt en rekke områder som det, ut ifra en risikovurdering, kan være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året.

Et forhold som skal tas opp i styringsdialogen er om det er brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak som iverksettes, jfr. Rundskriv 31/2020. Med utgangspunkt i det høye sykefraværet i mange kommunale virksomheter i etterkant av pandemien, bør et tema i etatsstyringsmøtene være mål, resultater og risiko knyttet til sykefravær i virksomheten.

5.4. Rapportering og resultatoppfølging

Resultatoppfølgingen skal være en løpende evaluerings- og korreksjonsprosess hvor byrådsavdeling og virksomhet får svar på om målformulering, strategier og tiltak mv. har vært hensiktsmessig. Læring og kontinuerlig forbedring skal være et siktemål for styringsdialogen.

Etaten skal ha tilstrekkelig oversikt over risiko på eget område og et bevisst forhold til hvilket risikonivå som kan aksepteres. Det skal gjennomføres risikovurderinger i henhold til Instruks for internkontroll, og det skal løpende vurderes behov for risikoreduserende tiltak og

kontrollaktiviteter. Endringer i risikovurdering og risikobilde skal være fast tema i styringsdialogen.

Etaten bes informere byrådsavdelingen der vesentlige tiltak/aktiviteter stopper opp på grunn av manglende beslutninger og/eller annen form for forsinkelser.

Etaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning, inkludert klimarapportering og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Det vises til byrådssak «Økonomireglementet for 2025 – Videredelegering av fullmakter og fastsetting av instrukser for økonomiforvaltning i etater». Det vises også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering.

Etaten rapporterer særskilt på halvårig status ledige byggprosjektet og kjøp- og salg-porteføljen, sett i sammenheng med budsjettinnspill og kvartals- og tertialrapportering.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Vi ser frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om bidrag til å nå felles kommunemål i 2025!

Vennlig hilsen

Morten Wasstøl
kommunaldirektør

Sigurd Knudsen
plan- og utbyggingssjef